

Tietomallintamisen käytön kehittäminen ja uudet työroolit rakennushankkeissa: tutkimustulosten työstäminen, julkaisu ja levittäminen

Hannele Kerosuo

Tiivistelmä

Tietomallintamisen käyttöönotossa on havaittavissa viive visionaaristen odotusten ja käytännön hyödyntämisen välillä. Kaikkia uusien teknologioiden tarjoamia mahdollisuuksia ei voi määritellä etukäteen, vaan ne toteutuvat vähitellen käytön myötä. Tietomallintamisen käyttöönoton pitkittäistutkimus tarjoaa realistisen kuvan käyttöönottoprosessin vaiheista ja haasteista. Käyttöä organisoivan tiimin panos oli keskeinen yrityksen tietomallintamisen käyttöönotossa. Käyttöönottoon sisälsi ohjelmistojen muuntelua, hiipuneen käyttöönottokokeilun, kokeiluja rakennushankkeissa ja laajentuminen lähes kaikkiin hankkeisiin. Uusi tietomallintava työtapa vaati rinnalleen uusien menetelmien ja välineiden käytön oppimista. Omakohtainen käyttö ja kokeilu oli yrityksessä oleellinen osa oppimista. Sitä ei tapahdu, jos ulkopuoliset asiantuntijat ottavat liikaa vastuuta tietomallien käytöstä hankkeissa.

Tietomallintamisen ohjauksen ja koordinoinnin roolit eivät ole vakiintuneita käytännössä. Roolien tulkinnoissa ja toteutuksessa on vaihtelua. Uusien roolien toteutukseen sisältyy jännitteisyyttä, joilla on heijastusvaikutuksia alan vakiintuneisiin rooleihin. On tärkeää, että tietomallintamisen ohjauksen ja koordinoinnin rooleista ja rooliodotuksista keskustellaan avoimesti. Organisaatioiden rajat ylittävillä toimijoilla on tärkeä rooli keskustelua aktivoivien tilaisuuksien järjestämisessä. Käytännön toimijoiden on hyvä olla tietoisia tietomallihankkeiden uusiin rooleihin liittyvästä monitulkintaisuudesta voidakseen ottaa roolien toteutuksen puheeksi käytännön hankkeissa.